

igen, igen! og vind til Slut! — Her er lige nu begyndt en ny Bank, Folkets egen Bank, dets egen Ejendom — hvad er mere naturligt! Vi har alle vore Ejendomme brandforsikret i fremmede Selskaber; hvad er mere naturligt end, at vi selv faar vore egen Forsikring! Hjælp dig selv! Ligesaa med Livsforsikring. Nu har Danmark, det socialdemokratiske Danmark, faaet sin »Folkets Livsforsikring«, der er Folkets egen Ejendom. — *Selvfolgelig gaar det den Vej — Samfundet, det er Folket, og lad alle Samfundets Goder komme Folket til Gode!* —

Socialdemokrat.

Svenska valgið.

Nýggja javnaðarstýrið.

Seinasta mannsaldur heiv javnaðarstevnan javnan vunnid fram í Svøríki, sum ívaleyst er mest mentaða tjóð í Norðurlondum.

Fáir vóru teir, sum fylgdu hinum um allan heimin kenda Hjalmar Branting, tá hann fyrri lósum 40 árum síðani byrjaði við krafti at virka fyrri javnaðarstevnunni. Og nú er javnaðarflokkurin hin størsti í Svøríki.

Framgongd teirra seinastu 40 ári vísa best hesi tol:

Árið	Stemmatal javnaðarf. niðurskr. deild	Tingm. tal javnaðarf. niðurskr. deild
1893	1 207	0
1898	3 006	1
1902	8 751	4
1905	26 083	13
1908	54 004	34
1911	172 196	64
1914	228 662	73
1917	228 777	86
1921	630 855	93
1924	725 107	104
1928	873 931	90
1932	1 043 000	104

Soleiðis eru framførinar har. Sum tað sæst, fekk flokkurin yvir 1 milljón stemmur við seinasta valg. Til samans høvdu javnaðarmenn og kommunistar 1.217.000 stemmur, men allir hinir flokkarnir ikki meira enn 1.203.000 stemmur tilsamans.

Her skal sigast eitt lítið um teir fremstu í nýggja svenska javnaðarstýrinum.

Per Albin Hansson er statsministari. Hann hevur verið formaður javnaðarflokksins, síðani Branting doyði í 1925. Per Albin Hansson hevur leingi verið við allra dúglastu monnum flokksins. Hann var blaðstýrari »Social-Demokraten« í Stokkholmi ári 1917—1921 og 1923—1924. Hann var kríggsmínistari í Brantingsstýrinum 1920 og aftur frá 1921—23 og seinast frá október 1924 til í mai 1926. Hann er 47 ára gamal. Í bókini »En Socialiste, Stokholm 1930«, sum skaldid Richard Lindström hevur skrivað, er Per Albin Hansson víð rætti so nógv røstur, sum nakað menniskja kann verða tað.

Táð svenskarar tala ella skriva um fólk, brúka teir altíð ættarnøvnini, men um alt Svøríki talar fólkioð um Per Albin.

Ricard J. Sandler er uttanríkisministari og 48 ára gamal. Hann er statistikkfrøðingur og var leingi skúlastýrari við fólkaskúlan í Brunsvik. Hann fekk stovnað eitt bókmæltafelag fyrri arbeiðsfólk (Arbetarnas bildningsforbund) og var stýrari fyrri tí ári 1912—18. Tingmaður hevur hann verið síðani 1912. Hann var skrivstovustýrari í

Partafelagið

Havnar Timburhandil

Telefon nr. 250 Tórshavn Tlgr.-Adr.: Timbur

Besti svenski viður — Kryðsfínér.

— Alt annað byggjutilfar. —

— Biligastu prisir. —

svenska finansministeriinum 1918—21, finansministari 1920, handelsministari 1924—25, og táð Branting doyði, 1925, tók hann við statsministraraembættinum og hevði tað til 7. juni 1926. Síðani hevur hann verið statistikkstovustýrari.

Sandler er ein av vitugastu leiðarum svenska javnaðarflokksins. Hann er ómetuliga væl lærður og væl búgvin til starv sítt sum uttanríkisministari. Meðan hilt ministerið undan hesum sat, bað táverandi uttanríkisministari Sandler um í sín stað at mæta á alheims avopnunarssamkomuni í Gent, sum hann eisini gjordi. Og á hesari samkomu helt Sandler røðu, sum vakti ans um allan heimin fyrri tey yvirmáta hvussu og høvdu orð móti stórmaktunum fyrri teirra kák og hálvlyndi í avopnunararmálinum.

Ernst J. Wigforss er finansministari og 51 ára gamal. Hann varð tingmaður 1919 og er tað enn. Táð arbeiðaraleiðarin F. V. Thorsson fall frá, tók Wigforss við finansministraraembættinum í Brantings regering ári 1925—26. Eftir tað hevur hann verið lector í Goteborg. Eisini hevur hann seinastu ári verið annars blaðstýrarin av javnaðarblaðskriftinum »Tiden« og javnan skrivað har um pengamál.

K. J. D. Schlytter er justitsministari og 53 ára gamal. Hann var ministari (konsulativt statsråd) í Brantings regering 1921—23 og 1925—26. Hann er metin við allra bestu svenska lögfrøðingum og hevur seinastu ári verið dómstýrari (Hovrättspresident) í Malmö.

Táð hin kendi friðar vinur og javnaðarmaður Carl Lindhagen aldur vegna segði frá sær dómaraembættið í Stokkholmi, var Schlytter hildin vera bestur til embættið, men hann vildi ikki sjálvur hava tað.

Ári 1919—20 var hann tingmaður og nú frá 1925.

Ivar Vennerström er kríggsmínistari, 50 ára gamal og hevur íslenska konu. Hann er sera gott soguskald, og fleiri bókur eru komnar út eftir hann, sum allar eru meira ella minni um javnaðarorrsluna. Á íslenski Alþingishátíðini 1930 var hann útsendingur svenskra tingmanna.

Ivar Vennerström er og hevur verið tingmaður frá 1915. Hann er mikil avopnunarmaður og starvi sínum væl vaksin.

Gustav M. Möller er felagsmálariðharri, 48 ára gamal. Hann hevur verið skrivari svenska javnaðarflokksins frá 1916 og tingmaður frá 1918. Hann var eisini leingi blaðmaður og aðalblaðstýrari Social-Demokraten ári 1921—24. Felagsmála-

ráðharri var hann eisini ári 1924—26.

Síðani Branting doyði, hevur Gustav Möller verið aðalleiðari flokksins saman við Per Albin Hansson, og samarbeiði teirra altíð verið hilt besta. Gustav er mikil avreksmaður, frálika væl mentaður, væl skrivandi og hevur gjørt javnaðarstevnu í Svøríki mentuligt gagn.

Artur Engberger undirvísingsmínistari og 44 ára gamal. Hann er málfroðingur, men hevur tó mest fingist við blaðskrivning og hevur seinastu ári verið blaðstýrari »Social-Demokraten« í Stokkholmi. 29 ára gamal varð hann tingmaður. Hann er í allar málur ein av bestu javnaðarmonnum Svøríkis. Hann er mikil tungumálamaður; soleiðis leikar hann sær við samfíðis at týða til svenskt mál týskar, franskar og einglskar røður, sum hildnar verða á tingum javnaðarmanna. Bókur hevur hann eisini skrivað. Soleiðis kann nevast, at táð bók belgiska skaldsins, Hendrik de Man, »Socialismens Psykologi«, birtist á svenskum, har sum nokur álup vóru á læru Karl Marx, tá skrivaði Engberger eina frálika góða bók, sum nevntist »Karl Marx ella Hendrik de Man«. Sogdu tá vitugir menn, at betri og finari málsvørja fyrri læru Marx hevði ikki verið at fingið í Svøríki.

Per Edvin Skold er landbrúksmínistari og 41 ára gamal. Hann hevur verið tingmaður javnaðarflokksins síðani 1917. Eina tíð var hann skrivstovustýrari í landbrúksministeriinum. Hann hevur skrivað mikið um landbúnað, og kensla hansara í teimum málum er góðkend av øllum. Saman við Ernst Wigforss og Ivar Vennerström hevur hann eftir ynki javnaðarflokksins skrivað merkisgóða bók um uppskot flokksins út av arbeiðis-kreppuni (»Social-Demokraternas förslag till krishjälj at arb. betare och bönder«, Stokkholm 1932).

Henning Leo er samgongumínistari. Hann hevur leingi virkað í javnaðarflokkinum, sítið á tingi og skrivað hópin mikið í bløð, mest um samgongumál, sum hann hevur kent sær meira. Hann skrivar sera væl og hevur virkað javnan og altíð fyrri flokk sín.

Fridthiof Ekman er handelsmínistari. Hann hevur virkað mikið fyrri samarbeiði handelsmanna í Svøríki. Og handelsmenn hava havt mikið treyst á honum fyrri hansara kenslu til handelsmál og frálika góðu gerðir og leiðing í felagsskapi teirra.

Umframt hesar nevndu ministrarar sita í stýrinum sum ráðgevarar (konsulativt Statsråd) T. Nothin, skrivstovustýrari, og Östen Unden, professor. Fyrrnevndi er 48 ára gamal og hevur verið tingmaður seinastu 10 ári. Hann var justitsministari 1924—26 í Brantingsministeriinum og er alkendur góður javnaðarmaður. Seinri nevndi, Östen Under, er ein av kendastu lögfrøðingum Norðurlanda og er professor í lögfrøði við universitetið í Uppsala. Justitsministari var hann 1920 og uttanríkisministari 1924—26. Ongantíð hevur hann sítið á tingi, men skrivað mikið í bløð javnaðarmanna um lögvisindi og uttanríkisráð. Hann er 46 ára gamal og var yngsti uttanríkisministari á jorðini, tá hann var í tí starvi.

Í hvørjum einasta sessi í svenska javnaðarstýrinum eru valdir meir. Og tó kundu fleiri úr sama flokki verið ministarar; tí svenska javnaðarflokkurin hevur hóp av úrváls góðum fólk, og ikki kunna allir verða tað. Men mesla undur er, hvussu ungir hesir bestu menn Svøríkis eru. Og gleðiligt er tað, at svenska javnaðarflokkurin er longest allra landa burtur frá øllum tollmárum, sum hindra innflutningi frá øðrum londum. Og sjálvsagt kunna ó gleða seg yvir tann stóra valgsigur svenska javnaðarflokksins og ynjska stýrinum eydna í stríði sínum fyrri at bota um livikur svenska arbeiðsfólksins.

Onkur spyr kanska, hvussu tað ber til, at javnaðarstevnan hevur vunnid so skjótt fram har. Tað er bæði skjótt og lætt at svara:

1) Fyri tað fyrsta hevur fólkioð harðliga trøngt til betri livikur. Og fólkioð hevur skjótt sæð, at í virkuligleikanum er tað einans javnaðarflokkurin, sum í allar málur arbeiðir til fólks besta og tá helst fyrri teimum veikastu í samfundinum.

2) Svenska javnaðarflokkurin hevur allar tíðir sett sínar bestu menn á odda, hann og uttanfelagsfólk hava havt víðing fyrri teimum og starvi teirra; teir hava aldri verið svikarar í stoðu síni.

3) Svenska javnaðarmennir hava allar tíðir virkað sømasamliga, gingið eftir reinum og beinum flokkslíningum og aldri víkið ein »Tøddel« frá programmi sínum.

Heravleiðandi hevur svenska javnaðarflokkurin vaksið í størum.

Kundu vit nú sagt tað sama um okkara oddamenn, so hevði føroyski javnaðarflokkurin verið mangar ferðir størri. Men úr-

slitið eftir hesi 6 ári er verri enn syndarligt.

Skal føroyski javnaðarflokkurin fram, so má hann so sanniliga ganga somu leið sum hin svenski og virka soleiðis, at bæði fólkioð í flokkinum og hini uttanfyrri fola seg trygg undir reyða merki okkara.

N. A. Eidesgaard.

Jarðahvalurin.

Um daginrar doyði grind her suðuri. Neyvir 400 hvalir vóru dripnir. Hetta var kærkomin og góður fongur at fáa undir veturin, táð ill og torført er at fáa dogurdamat. Dogurðin er já høvuðsverðin. Trytur hann, og tað afturat er arbeiðis- og vinnuloyssi millum hilt fáateka fólkioð, so einki er at keypa fyrri, kann maður hugsa sær, hvussu standurin er. Men tí betur er tað oftani so, at táð myrkast og svartast er, rættir hann, ið yvir øllum er, óvantað sína hjálpanði hond.

Men tess verri var tað hesa ferð ikki ódrvisi, enn tað hevur verið gjøgnum øldir her á landi — grindin kom ikki at gagna tí ognarleysa og fáateka í tann mun, hon annars rættvisiliga átti at gjort.

Einum vissum muni er grindaskipanin hin at kalla einasta veiduskipan, ið tekur oll við. Men hetta kann eisini bert sigast í ein vissan mun, nevniliga viðvíkjandi reglunum um partahytingina: oll í grindadominum eiga part, og tað er eingin munur ímillum hug og lá, rik og fátak, oll fáa eins nógv so nær muninum, ið kann vera á skinnametingini. Men við henda mun er einki at gera. Tað er ógjørdigt at meta so javnt, at eingin munur verður á skinnametingini.

Hesin tanki, at oll í grindadominum skulu fáa part, er hollur og góður og fullt út javnaðarlígur. Málið og uppgávan er at foru hann longur út í asir. Tað merkiliga er, at hann hevur fest djúpar og fastar rotur í fólkunum yvir hvør, ið annars í flestum øðrum viðurskiftum ikki tykja at fata javnaðarmanna hugsjónir, ið miða ímóti tí sama: at eingin skal verða settur aftur um hundrað, svangur og kaldur við ongum.

Partarnir verða altíð nógv, nógv og smár í mun til grindina, ið dripin verður. Her má ein broyting koma í. Hesa broyting krevja ikki bert einstakir, men fólkioð yvirhøvur — kanska við undantak av nokrum fáum jarðeigarum.

Táð, ið fer av, áðrenn tað kemur til partahytingina, er nógv av nógv og av sonnum fyrri ein stóran part órættvisur frádráttur.

Her er fyrst at taka í skipanina viðvíkjandi jarðahvalinum. Er tað nakað skil í, at heilir triðjungurin skal fara til jorðina.

Grindin verður fonnin úti á havinum, ríkin av útróðra- og øðrum bátum og forum og dripin inni við sjóarmálan. Bóndin og jarðeigarin hava ikki ófráð so mikið sum eitt strá fyrri at fáa hana. Einans, ið kann vera talan um, er, at hann bóndin ella jarðeigarin, ið eigir jorð tætt omanfyrri hvalvág, kann hava fingið eitt sindur av grasi niðurtaðkað, táð grindin er komin á miðjum sumri. Hava grindirnar komið so seint á heysti, sum nú seinast grind doyði í Hvalbe, er sjálvandi ikki talan um nakað græs ella annað spill.

Tikið eftir øðrum samfelags-